

> Roadmap

Naar verduidelijkte beroepen-
structuur psychologische zorg

Inhoud

1	Inleiding	2
2	Activiteiten roadmap	3
2.1	Uitvoeren impactanalyse	3
2.2	Herinrichten BIG-beroepen psychologische zorg	5
2.3	Vormgeven van één landelijk kwaliteitsregister met aantekeningen	7
2.4	Implementeren van verduidelijkte beroepenstructuur in de praktijk	9
2.5	Bevorderen van discussies omtrent aanpalende onderwerpen	11

1 Inleiding en samenvatting

Om het advies voor verduidelijking van de beroepenstructuur in de psychologische zorg daadwerkelijk te realiseren, is een actieve inzet van betrokkenen nodig. In deze roadmap wordt in Hoofdstuk 2 ingegaan op de activiteiten die nodig zijn om de verduidelijkte beroepenstructuur te realiseren. Daarnaast is in Hoofdstuk 3 beschreven hoe het uitvoeren van de benodigde activiteiten wordt georganiseerd.

Om na aanbidding van het advies een principebesluit voor opvolging van het advies te kunnen nemen, dient de minister te beschikken over een impactanalyse van het advies. Het NIP, de NVGzP en de NVP zullen daarom op korte termijn een impactanalyse uit laten voeren. Als uit de impactanalyse blijkt dat de herziening positief en haalbaar is, dient vervolgens herinrichting van de BIG-beroepen plaats te vinden. Diverse activiteiten zijn nodig om het basisberoep gezondheidszorgpsycholoog (gz-psycholoog) generalist te creëren. Daarnaast is instelling van een nieuw specialisme klinisch psycholoog-psychotherapeut nodig, waarbij het huidige basisberoep psychotherapeut en specialisme klinisch psycholoog worden opgeheven. Tegelijkertijd werken de beroeps- en wetenschappelijke verenigingen aan de opzet van één openbaar, landelijk kwaliteitsregister voor psychologische beroepen. De opstellers van het advies besteden daarnaast uitgebreid aandacht aan implementatie in de praktijk. Ten slotte bevorderen zij het zetten van vervolgstappen om de beroepenstructuur in de psychologische zorg verder te verduidelijken.

Gedurende het traject van het opstellen van het advies bleek veel onduidelijkheid te bestaan over de governance van beroepen in de psychologische zorg. Daarnaast bleek bij diverse partijen de behoefte om aanvullend op het advies over de beroepenstructuur na te denken over het vakgebied van de psychologie in bredere zin. Mocht in de toekomst nader invulling gegeven worden aan deze onderwerpen, zijn de opstellers van het advies graag bereid om hun bijdrage hieraan te leveren.

2 Activiteiten roadmap

Het advies voor de verduidelijking van de beroepenstructuur in de psychologische zorg is aangeboden aan het ministerie van VWS, de ondertekenaars van het Hoofdlijnenakkoord ggz en het College Specialismen Gezondheidszorgpsycholoog en Psychotherapeut (CSGP) van de FGzPt. Om het advies daadwerkelijk te realiseren, moet nog flink wat werk verzet worden door de sector. Ten eerste dient een impactanalyse van het advies uitgevoerd te worden om een goede afweging te kunnen maken, Als uit de impactanalyse blijkt dat de herziening positief en haalbaar is, dient vervolgens herinrichting van de BIG-beroepen plaats te vinden. Tegelijkertijd werken de beroeps- en wetenschappelijke verenigingen aan de opzet van één openbaar, landelijk kwaliteitsregister voor psychologische beroepen. De opstellers van het advies besteden daarnaast uitgebreid aandacht aan implementatie in de praktijk. Ten slotte bevorderen zij het zetten van vervolgstappen om de beroepenstructuur in de psychologische zorg verder te verduidelijken In dit hoofdstuk zijn deze activiteiten beschreven met in Tabel 1 een overzicht van alle activiteiten, de trekker en de doorlooptijd.

De activiteiten die benodigd zijn om de directe aansluiting van postmaster op masteropleiding te realiseren, worden niet beschreven in deze roadmap. De directe aansluiting wordt immers opgepakt door een Taskforce die ingericht is door de Opleidingsraad van de FGzPt. Deze Taskforce stelt voor de huidige masterpsychologen die reeds werkzaam zijn in de gezondheidszorg een advies op voor verkorte opleidingstrajecten tot gz-psycholoog generalist, op basis van eerder verworven competenties (EVC).

2.1 Uitvoeren impactanalyse

De verduidelijking van de beroepenstructuur leidt naar de overtuiging van de opstellers ervan tot een verbetering van de **kwaliteit** van de psychologische zorg, omdat de verduidelijking naar verwachting leidt tot een betere (door)verwijzing van cliënten:

- De nieuwe beroepenstructuur bevat één basisberoep (gz-psycholoog generalist) dat in plaats komt van de gz-psycholoog en de kinder- en jeugdpsycholoog NIP, en twee specialismen (KP-PT en KNP), waarbij het huidige basisberoep PT en het specialisme KP samengaan in het specialisme KP-PT.
- De beroepsverenigingen roepen professionals op om zich te identificeren op basis van hun BIG-beroep en niet op basis van de methode die zij hanteren bij de uitvoering van hun beroep, wat nu vaak gebeurt.
- Voor de methode of doelgroep waarin zij zich extra bekwaamd hebben, kunnen een gz-psycholoog generalist, KP-PT en KNP een aantekening achter de titel van hun beroeps-/specialismeregistratie plaatsen. Hiermee is voor de cliënt en verwijzers duidelijk dat de professional extra opgeleid is in de betreffende methodiek of doelgroep. Aantekeningen worden alleen ingesteld als de gehanteerde methoden evidence based zijn en een wetenschappelijke vereniging toetsbare scholing biedt en gedegen registratie en herregistratie van de aantekening toepast. De cliënt heeft hierdoor zekerheid dat de professional de bewezen effectieve methodieken deskundig kan toepassen.
- Er komt één landelijk register, waarin de professional zijn beroeps-/specialismetitel, aandachtsgebied en aantekeningen voor methoden en doelgroepen registreert.

Daarnaast volgen de opstellers van het advies het eerdere advies van de Landelijke Opleidingsraad Psychologische BIG-beroepen om academisch geschoolde masterpsychologen die niet opgeleid of in opleiding zijn tot gz-psycholoog generalist in de nieuwe beroepenstructuur niet meer zelfstandig te laten werken met cliënten en cliëntsystemen. Als dit vastgelegd wordt in regelgeving, zal de kwaliteit van de psychologische behandelingen naar verwachting toenemen.

Naast een verbetering van de kwaliteit is het van belang dat de toegankelijkheid en betaalbaarheid niet afneemt of zelfs toeneemt, als gevolg van de verduidelijking van de beroepenstructuur:

- Wat betreft de **toegankelijkheid** zal vooral de directe aansluiting van de postmaster op de masteropleiding effect hebben. De verwachting van de Opleidingsraad is dat hierdoor op termijn sneller gz-psycholoog generalisten zonder wachttijd beschikbaar komen. Het directe effect zal echter wellicht minder positief zijn. Dit hangt ook af van het aantal opleidingsplaatsen, overgangsregelingen en de snelheid van de EVC-toetsingsprocedure. Het beroep gz-psycholoog generalist dekt immers niet alleen het huidige domein van de gz-psycholoog, maar ook dat van de kinder- en jeugdpsycholoog NIP. De impact van de directe aansluiting op de toegankelijkheid van zorg zal naar verwachting onderdeel uitmaken van de opdracht aan de door de Opleidingsraad opgerichte Taskforce.
- Ten aanzien van de **betaalbaarheid** speelt ook met name de impact van de directe aansluiting van postmaster op master. Daarnaast verwachten de beroepsverenigingen dat doordat het beroep van psychotherapeut gepositioneerd wordt op artikel 14 niveau, de directe kosten van behandeling door een psychotherapeut iets zullen stijgen. Ruim de helft van de PT'en beschikt echter al over een specialistentitel (K(N)P of psychiater) en een deel van de overige PT'en wordt al op het niveau van een KP betaald. Ook kan er impact op de betaalbaarheid uitgaan van de kinder- en jeugd psychologen NIP die via de overgangsregeling in aanmerking komen voor het beroep gz-psycholoog generalist.

De impact van het advies op de toegankelijkheid en betaalbaarheid dient verder uitgewerkt te worden in een impactanalyse. In de impactanalyse wordt systematisch het *verwachte* effect ingeschat van de voorgestelde veranderingen. Daarbij is in ieder geval aandacht voor:

- De verandering in het aantal beschikbare behandelaren en de manier waarop hun werkzaamheden veranderen, ten opzichte van de verwachte vraag naar psychologische zorg op het niveau van het basisberoep en het specialisme. En de daarmee samenhangende verandering in behandelkosten.
- De verandering in het benodigde aantal opleidingsplaatsen en daaraan gerelateerde kosten, welke opleidingsinstituten deze opleidingen bieden en onder welke begroting – VWS en/of OCW – deze opleidingskosten vallen.
- De effecten in termen van toegankelijkheid en betaalbaarheid gedurende de overgangperiode en de structurele effecten na het moment van volledige implementatie, zoals de impact op wachtlijsten.
- De kosten van de verandering zelf, waarbij te denken valt aan de opleidingskosten in het kader van overgangsregelingen, de kosten van het opzetten van het kwaliteitsregister, de juridische kosten als bijvoorbeeld rechtszaken aangespannen worden door huidige gz-psychologen, PT'en en KP'en, enzovoorts.

De beroepsverenigingen gaan in overleg met het ministerie van VWS om de wensen voor de reikwijdte van de impactanalyse te bespreken, waaronder of een inschatting van het draagvlak voor het advies onderdeel zou moeten vormen van de analyse. De omvang en diepte van de impactanalyse worden op basis van het overleg met het ministerie vastgesteld. Vervolgens zal de huidige stuurgroep de opdracht verstrekken voor het uitvoeren van de impactanalyse.

De opdrachtnemer van de impactanalyse betreft de ministeries van VWS en OCW, patiëntvertegenwoordigers, zorgverzekeraars, werkgevers, het Zorginstituut en de NZa bij de uitvoering van de analyse.

2.2 Herinrichten BIG-beroepen psychologische zorg

De nieuwe beroepenstructuur bevat één nieuw breed basisberoep: de gezondheidszorg-psycholoog generalist (gz-psycholoog generalist). Het nieuwe basisberoep wordt gevormd door de beroepen gz-psycholoog en kinder- en jeugdpsycholoog NIP. Het beroep psychotherapeut (PT) verdwijnt op termijn als basisberoep en zal met het huidige specialisme klinisch psycholoog (KP) het specialisme klinisch psycholoog-psychotherapeut (KP-PT) vormen. De KP-PT vormt met de klinisch neuropsycholoog (KNP) de specialismen van de gz-psycholoog generalist. PT'en die geen gz-psycholoog of kinder- en jeugdpsycholoog NIP zijn, moeten op grond van een overgangsregeling in de gelegenheid worden gesteld zich als gz-psycholoog generalist te registreren.

De beroepsverenigingen kiezen ervoor om uit te gaan van een omvorming van het bestaande beroep gz-psycholoog en om de wetswijziging die nodig is om de beroepsomschrijving aan te passen aan dat van de gz-psycholoog generalist als laatste processtap te nemen. Dit biedt de mogelijkheid om de nieuwe beroepenstructuur eenvoudiger en sneller te realiseren, gebruikmakend van de governance die op het beroep gz-psycholoog van toepassing is. De borging van de positie van de kinder- en jeugdpsycholoog NIP in het besluitvormingsproces verdient daarbij speciale aandacht. Die positie is in de huidige governance nog niet geborgd.

In deze paragraaf staat beschreven welke activiteiten nodig zijn om één basisberoep te creëren en tot instelling van het specialisme KP-PT over te gaan.

2.2.1 Creëren van één basisberoep

Als de minister een positief principebesluit heeft genomen over opvolging van het advies beroepenstructuur, kan het ministerie van VWS bij algemene maatregel van bestuur het opleidingsbesluit voor de gz-psycholoog aanpassen. Hierin worden onder meer de opleidingseisen, de eisen aan de opleidingsinstellingen en de overgangsregelingen geregeld.

Het CSGP van de FGzPt heeft op grond van de regeling Gezondheidszorgpsycholoog en Psychotherapeut, basisberoep en specialismen (RGP) tot taak de minister te adviseren over:

- De opleidingsstructuur en de criteria.
- De eisen voor de opleiding, waaronder de algemene vrijstellingsregels.
- De eisen voor de erkenning van opleidingsinstellingen.

Op grond van het advies beroepenstructuur stelt het CSGP met de beroepsverenigingen in eerste instantie een voorstel tot wijziging van de Algemene maatregel van bestuur van het beroep gz-psycholoog op. Het betreft dus een herziening van het besluit gz-psycholoog. Dit voorstel omvat een verbreding van de opleidingseisen, die recht doet aan de samenvoeging van de beroepen gz-psycholoog en kinder- en jeugdpsycholoog. Het voorstel omvat daarnaast een overgangsbepaling voor de volgende professionals:

- Kinder- en jeugdpsychologen NIP.
- PT'en die niet in het bezit zijn van de registratie gz-psycholoog.

- Degenen die tot voorgenoemde beroepen in opleiding zijn.

Alvorens tot advisering van de minister over te gaan, stelt het CSGP het bestuur van de FGzPt, de beroepsverenigingen en andere relevante partijen, zoals de brancheorganisaties, opleidingsinstellingen én hoofdopleiders, in de gelegenheid om een advies uit te brengen over het voorstel tot wijziging van de Algemene Maatregel van bestuur gz-psycholoog. Aangezien toegewerkt wordt naar een nieuw beroep, waarin de gz-psycholoog en de kinder- en jeugdpsycholoog worden samengevoegd, vindt – naast deze reguliere route van advies – overleg plaats met de hoofdopleiders van beide beroepen en de beroepsverenigingen.

Na behandeling van de adviezen brengt het CSGP advies aan de minister uit.

Op basis van de verbrede opleidingsvereisten en de overgangsbepalingen zullen, na een daartoe verstrekking van het CSGP, het Hoofdopleiders Coördinatoren Overleg (HCO) gz-psycholoog, in samenspraak met het HCO PT en de hoofdopleider NIP K&J register, het CSGP adviseren over bijstelling van het opleidingsplan.

Op het moment dat overeenstemming is bereikt over de wijziging van het opleidingsbesluit met inbegrip van de overgangsregeling voor kinder- en jeugdpsychologen NIP en PT'en, verzoekt het NIP het ministerie van VWS om het lopende traject voor opname van het beroep kinder- en jeugdpsycholoog als artikel 3-beroep stop te zetten.

2.2.2 Instellen specialisme KP-PT en behouden specialisme KNP

Het CSGP is door de minister aangewezen om op grond van artikel 14 van de Wet BIG te besluiten tot:

- Het instellen van specialistenregisters van het beroep gz-psycholoog en de titel die daaraan is verbonden.
- Het stellen van regels met betrekking tot de eisen die gesteld worden aan de inschrijving als specialist.
- Het stellen van regels met betrekking tot de eisen die gesteld worden aan de erkenning van opleidingsinstellingen, praktijkopleidingsinstellingen en opleiders voor een specialisme.

Op grond van de RGP doet het CSGP bij de minister een aanvraag om te bepalen dat de titel die is verbonden aan het specialistenregister als wettelijk erkende specialistentitel wordt aangemerkt.

Op grond van het advies beroepenstructuur wijzigt het CSGP het Besluit specialisme klinische psychologie in een Besluit specialisme klinische psychologie-psychotherapie, zodat het besluit voorziet in een overgangsbepaling voor PT'en die in het bezit zijn van de registratie gz-psycholoog. Voor geregistreerde KP'en heeft de wijziging van het Besluit geen consequenties.

Alvorens tot besluitvorming over te gaan, stelt het CSGP het bestuur van de FGzPt, de beroepsverenigingen en andere relevante partijen in de gelegenheid advies uit te brengen. Na behandeling van de adviezen neemt het CSGP een definitief besluit en verzoekt het CSGP de minister met het besluit in te stemmen. Dat verzoek zal vergezeld gaan met een aanvraag om de titel KP-PT aan te merken als wettelijk erkende specialistentitel.

Op basis van het nieuwe besluit zullen, na een daartoe verstrekking van het CSGP, het Hoofdopleiders Coördinatoren Overleg (HCO) klinisch psycholoog, in samenspraak met het HCO PT, het CSGP adviseren over bijstelling van het opleidingsplan.

2.2.3 Wijzigen wet BIG en bijbehorende regelgeving

Pas als de onder paragraaf 2.2.1 en 2.2.2 beschreven stappen zijn doorlopen, doen de beroepsverenigingen aan het ministerie van VWS het verzoek om wetsaanpassingen voor te stellen. Het betreft een verzoek om de volgende wetsaanpassingen:

- Wijziging van de artikelen 24 en 25 van de wet BIG, waarmee het beroep gz-psycholoog formeel wordt omgevormd tot het beroep gz-psycholoog generalist.
- Verwijdering van de artikelen 26 en 27 van de wet BIG waarmee, wanneer alle PT'en in de gelegenheid zijn gesteld d.m.v. overgangsregelingen door te stromen naar het beroep KP-PT, het beroep psychotherapeut, als artikel 3-beroep formeel wordt opgeheven.

De door het ministerie voorgestelde wetswijzigingen behoeven vaststelling door de Tweede en vervolgens de Eerste Kamer.

De wijziging van de titel betekent bovendien aanpassing van alle bijbehorende publieke en private regelgeving. Daarnaast moeten ook de specialismen KP-PT en KNP aangewezen worden als specialismen van het beroep gz-psycholoog generalist.

2.3 Vormgeven van één landelijk kwaliteitsregister met aantekeningen

De samenwerkende beroepsverenigingen en wetenschappelijke verenigingen richten een openbaar, landelijk kwaliteitsregister voor psychologische beroepen in. In dit kwaliteitsregister zijn de BIG-beroepstitels, de aandachtsgebieden van de gz-psycholoog generalist en de aantekeningen van de gz-psycholoog generalist, KP-PT en KNP opgenomen.

De opstellers van het advies zijn voornemens om een privaat register op te zetten. Ze denken na over óf lidmaatschap óf het vragen van een kleine vergoeding. Een eerste idee is om voor registratie een kleine vergoeding te vragen en om voor geringe meerkosten het lidmaatschap van een beroepsvereniging aan te bieden. Op deze manier wordt geen lidmaatschap afgedwongen, maar wel aantrekkelijk gemaakt.

Om één landelijk kwaliteitsregister met aantekeningen vorm te geven dient een governancestructuur ingericht te worden met de wetenschappelijke verenigingen.¹ Het kwaliteitsregister dient daarnaast zelf opgezet te worden. Ten slotte moeten eisen van registratie en herregistratie voor aantekeningen geharmoniseerd worden in het kader van het landelijk kwaliteitsregister.

2.3.1 Inrichten governance van landelijk kwaliteitsregister en aantekeningen

De samenwerkende beroepsverenigingen en wetenschappelijke verenigingen dienen een governancestructuur in te richten voor het landelijk kwaliteitsregister en de aantekeningen. Ze voeren hiertoe eerst een aantal gesprekken om samen de hoofdlijn neer te zetten.

Op basis van de hoofdlijn die volgt uit de gesprekken, richten de samenwerkende beroepsverenigingen en wetenschappelijke verenigingen een orgaan in onder verantwoordelijkheid van de FGzPt. In dit orgaan zijn zowel de beroeps- als wetenschappelijke verenigingen vertegenwoordigd, zodat beroepsverenigingen een

¹ De governance rondom niveau artikel 3 en 14 beroepen blijven vallen onder verantwoordelijkheid van het ministerie van VWS en de FGzPt.

kwalitatief hoogstaand niveau van de inhoud van beroepen kunnen borgen en wetenschappelijke verenigingen een bepalende rol hebben voor de inhoud van en de scholing voor de aantekeningen.

Het orgaan werkt vervolgens twee onderwerpen verder uit:

- De criteria waaraan methoden en wetenschappelijke verenigingen moeten voldoen om in aanmerking te komen voor een aantekening. Voor deze criteria is in het advies een eerste aanzet gedaan.
- De naamgeving van de aantekeningen voor BIG-professionals en de samenhang met de titels die wetenschappelijke verenigingen aan niet-BIG-professionals toekennen. Bij de uitwerking van dit onderdeel worden ook andere beroepsverenigingen betrokken, bijvoorbeeld van orthopedagogen en Hbo-professionals.

2.3.2 Opzetten van één landelijk kwaliteitsregister voor psychologische BIG-beroepen

Het BIG-register vormt de basis van het landelijke kwaliteitsregister. Het BIG-register vormt daarmee de input voor het beroep dat in het landelijke kwaliteitsregister genoteerd staat. Het aandachtsgebied dat de gz-psycholoog generalist gekozen heeft in de opleiding – ‘kinderen en jeugd’ of ‘volwassenen en ouderen’ – wordt op dit moment voor de gz-psycholoog nog niet landelijk geregistreerd. Dit geldt eveneens voor de methodes waarin de huidige BIG-psychologen zich bekwaamd hebben.

De samenwerkende beroepsverenigingen en wetenschappelijke verenigingen starten met een inventarisatie van bestaande bronnen die het landelijk kwaliteitsregister kunnen vullen. Dit behelst ook het in kaart brengen van bestaande registers. Het betreft de kwaliteits- en verenigingsregisters van de methoden en doelgroepen die volgens het onafhankelijk orgaan in aanmerking komen voor een aantekening. Vervolgens bespreken de samenwerkende beroepsverenigingen en wetenschappelijke verenigingen of en zo ja op welke manier gz-psycholoog generalisten, KP-PT'en en KNP'en in deze registers opgenomen blijven naast de opname in het landelijke kwaliteitsregister.

Zodra duidelijk is welke bronnen dienst kunnen doen om het landelijk register te vullen, kan gestart worden met het functioneel ontwerp van het kwaliteitsregister en de ICT-architectuur ervan.

De opstellers van het advies vragen om het kwaliteitsregister openbaar toegankelijk te maken voor cliënten, naasten en verwijzers, waaronder professionals in de psychologische zorg. Om het kwaliteitsregister openbaar te kunnen maken, dient toestemming van psychologen gevraagd te worden voor opname in het kwaliteitsregister. De samenwerkende beroepsverenigingen en wetenschappelijke verenigingen werken de juridische aspecten hiervan uit.

De samenwerkende beroepsverenigingen en wetenschappelijke verenigingen werken ten slotte uit hoe het (dagelijks) beheer van het landelijk kwaliteitsregister eruit ziet.

2.3.3 Harmoniseren van eisen voor registratie en herregistratie

De diversiteit in (zwaarte van) eisen die gelden voor registratie en herregistratie van een wetenschappelijke vereniging is op dit moment groot. Bij diverse wetenschappelijke verenigingen zijn er geen vereisten voor herregistratie of is er voor BIG-professionals geen verplicht opleidingstraject van de vereniging leidend tot registratie. Harmoniseren van eisen voor registratie en herregistratie voor aantekeningen in het landelijk kwaliteitskader is daarom wenselijk.

Om goed zicht te krijgen op de bestaande diversiteit starten de samenwerkende beroepsverenigingen en wetenschappelijke verenigingen met een inventarisatie van registratie en herregistratie eisen.

Vervolgens doen de samenwerkende beroepsverenigingen en wetenschappelijke verenigingen een voorstel voor geharmoniseerde eisen voor deze methoden. Dit voorstel leggen zij voor aan het inmiddels opgerichte onafhankelijk orgaan.

Het orgaan bekijkt het voorstel becommentarieert het voorstel en stelt de geharmoniseerde (her)registratie eisen vast, nadat de commentaren verwerkt zijn.

2.4 Implementeren van verduidelijkte beroepenstructuur in de praktijk

Wetswijzigingen en het oprichten van een landelijk kwaliteitsregister zijn niet voldoende om de nieuwe beroepenstructuur daadwerkelijk te implementeren in de praktijk. Daarvoor is het noodzakelijk dat de opstellers van het advies draagvlak en bekendheid genereren voor de verduidelijkte beroepenstructuur. Ook moet deze als de wetswijzigingen geëffectueerd zijn, geïntegreerd worden in de bekostiging en afspraken over taak- en rolverdeling in de zorg, zoals de generieke module Indiceren en coördineren van zorg in de GGZ. Om te evalueren of implementatie in de praktijk heeft plaatsgevonden en dat het de beroepenstructuur duidelijker heeft gemaakt dient ten slotte een evaluatie voorbereid te worden door de opstellers van het advies.

2.4.1 Bekendheid genereren en draagvlak creëren voor de verduidelijkte beroepenstructuur

De verduidelijkte beroepenstructuur betekent een aanzienlijke verandering voor de huidige (BIG-) professionals in de psychologische zorg. Velen van hen krijgen een nieuwe beroepstitel, ze zullen hun methoderegistratie anders moeten gaan gebruiken en opgenomen worden in een openbaar kwaliteitsregister. Er zullen psychologen zijn die op grond van de overgangsregelingen bijscholing nodig hebben om te kwalificeren voor het beroep dat zij willen uitoefenen. Het is in dit kader van belang om professionals in de psychologische zorg goed te informeren over het proces van herinrichting van de BIG-beroepen en het vormgeven van het landelijk kwaliteitskader en de aantekeningen. Daarnaast dient gewerkt te worden aan het creëren van draagvlak. De samenwerkende beroepsverenigingen zullen hun achterbannen via verschillende kanalen betrekken.

Om ervoor te zorgen dat de verduidelijking van de beroepenstructuur leidt tot een betere (door)verwijzing van cliënten is het cruciaal dat cliënten, naasten en verwijzers de nieuwe beroepen leren kennen en het landelijk kwaliteitsregister gaan raadplegen:

- **Cliënten en naasten.** De samenwerkende beroepsverenigingen bespreken met de beheerders van websites met keuze-informatie voor cliënten en naasten, zoals KiesBeter, Kiezen in de ggz, Thuisarts.nl en Vind-een-psycholoog.nl, of en zo ja welke mogelijkheden er zijn om de nieuwe beroepen en het kwaliteitsregister te communiceren. Daarnaast bespreken ze met MIND, Patiëntenfederatie Nederland en andere relevante cliëntenverenigingen op welke mogelijkheden er bestaan om het advies aan cliënten en naasten te communiceren.
- **Verwijzers.** Voor de communicatie richting huisartsen nemen de samenwerkende beroepsverenigingen contact op met de Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV), het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG) en InEen om de mogelijkheden te bespreken. Daarnaast gaan ze in overleg met Zorgdomein om na te gaan of het landelijk kwaliteitsregister daaraan gekoppeld kan

worden. 85-90% van de huisartsen verwijst via Zorgdomein. Zorgdomein is gekoppeld aan het huisartsinformatiesysteem (HIS). Voor communicatie richting verwijzers in het jeugd domein nemen de samenwerkende beroepsverenigingen contact op met Jeugdzorg Nederland en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) om de mogelijkheden te bespreken. Voor de communicatie aan de professionals in de psychologische zorg zelf – die ook vaak verwijzer zijn – gebruiken de samenwerkende beroepsorganisaties de communicatiekanalen die zij gewend zijn te gebruiken.

Voor implementatie van de nieuwe beroepenstructuur in de praktijk is het daarnaast van belang dat werkgevers de nieuwe beroepen leren kennen en dat zij op de hoogte zijn van het landelijk kwaliteitsregister. Om dit te bewerkstelligen gaan de samenwerkende beroepsorganisaties in gesprek met de Nederlandse ggz, Jeugdzorg Nederland en de VNG over de communicatiemogelijkheden.

Een onderwerp dat ook communicatie verdient, al is het niet geheel gerelateerd aan het advies, is de governance van beroepen in de psychologische zorg. Tijdens het adviestraject om te komen tot een nieuwe beroepenstructuur bleek dat hier veel onduidelijkheid over bestaat. De samenwerkende beroepsverenigingen nemen het initiatief om een concept op te stellen. Zij leggen dit vervolgens voor aan andere beroeps- en wetenschappelijke verenigingen in de psychologische zorg.

2.4.2 Integreerend verduidelijkt beroepenstructuur in bekostiging en afspraken over taak- en rolverdeling in de zorg

Om ervoor te zorgen dat het advies in de praktijk ingebed raakt, is het nodig dat het advies op de juiste manier verwerkt wordt in de bekostiging en afspraken over de taak- en rolverdeling in de zorg.

Er is op dit moment een nieuwe bekostiging voor de ggz en forensische zorg (fz) in de maak: het zorgprestatie model. Het zorgprestatie model bevat een 'prestatie structuur' waarin de BIG-beroepen zijn opgenomen en een 'veldnorm' met overige beroepen die consulten kunnen registreren. De Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) is voornemens om deze nieuwe bekostiging per 2022 in te voeren. Dit is eerder dan de herinrichting van de BIG-beroepen zoals in paragraaf 2.2 beschreven. Tussentijds en op het moment dat de herinrichting van de BIG-beroepen bijna is afgerond, nemen de samenwerkende beroepsverenigingen contact op met de NZa. Ze bespreken tot welke wijzigingen de geïmplementeerde nieuwe beroepenstructuur zou moeten leiden in de 'prestatie structuur' en de 'veldnorm'. De NZa vraagt vervolgens advies over de voorgestelde wijzigingen aan verschillende betrokken partijen, waaronder zorgverzekeraars, voordat zij aanpassingen in het zorgprestatie model doorvoert.

Ook aanvullende afspraken over de taak- en rolverdeling in de zorg dienen mogelijk aangepast te worden bij implementatie van de nieuwe beroepenstructuur. De samenwerkende beroepsverenigingen nemen tussentijds en op het moment dat de herinrichting van de BIG-beroepen bijna is afgerond contact op met het Zorginstituut om te bezien op welke kwaliteitsproducten de herinrichting impact heeft. Vervolgens kunnen de samenwerkende beroepsverenigingen contact opnemen met de opstellers van de betreffende kwaliteitsproducten. Deze zijn tripartite opgesteld: door zorgverleners, cliënten en zorgverzekeraars.

2.4.3 Voorbereiden evaluatie van verduidelijkt beroepenstructuur

De opstellers van het advies stellen voor om iedere drie tot vijf jaar te peilen in hoeverre de nieuwe beroepenstructuur een daadwerkelijke verduidelijking betekent voor de cliënt, naaste, verwijzer en professional en leidt tot betere (door)verwijzingen van personen die baat hebben bij psychologische zorg.

De samenwerkende beroepsverenigingen werken uit hoe deze peiling eruit zou kunnen zien en of een nulmeting nodig is.

2.5 Bevorderen van vervolgstappen in verduidelijken beroepenstructuur

De opstellers van het advies bevorderen het zetten van vervolgstappen om de beroepenstructuur in de psychologische zorg verder te verduidelijken. Zij leveren hun bijdrage aan de volgende activiteiten:

- Aanmoedigen van een vervolgadvis voor de (post-)hbo-beroepen en de onderlinge aansluiting van de verschillende beroepenstructuren die werkzaam zijn in de psychologische zorg.
- Bevorderen van draagvlak voor een uitgebreidere specialistenstructuur voor de psychologie.

2.5.1 Aanmoedigen vervolgadvis voor (post-)hbo-beroepen en onderlinge aansluiting van verschillende beroepenstructuren

Behandelingen van cliënten en cliëntsystemen in de psychologische zorg worden uitgevoerd door een diverse groep professionals. De aard en complexiteit van de zorgvraag bepalen welke professional de meest passende zorg kan leveren. Aangezien het advies zich richt op de academische master- en postmaster BIG-beroepen in de psychologische zorg, zijn de competenties en rollen van andere professionals, zoals psychologen met een (post-)hbo-opleiding, niet uitgewerkt in het advies. Een advies over de beroepenstructuur van de (post-)hbo-beroepen en de onderlinge aansluiting van de verschillende beroepenstructuren die werkzaam zijn in de psychologische zorg is gewenst. De opstellers van het advies moedigen de vertegenwoordigers van de (post-)hbo-beroepen aan om hier vorm aan te geven. De vertegenwoordigers van de (post-)hbo-beroepen kunnen vervolgens een projectomschrijving opstellen en een vervolgproject laten uitvoeren.

2.5.2 Bevorderen draagvlak voor een uitgebreidere specialistenstructuur voor de psychologie

De opstellers van het advies willen een vervolgesprek op hooglerarenniveau bevorderen om te bezien of zo een breder draagvlak voor verrijking van de specialistenstructuur voor de psychologie verkregen kan worden dan er nu is. De beroepsverenigingen NIP, NVGzP en NVP gaan in overleg met de hoogleraren en hoofdopleiders die aanleiding zien om een specialismebeschrijving voor het werkgebied op te stellen. Zij stimuleren de hoogleraren en aanbieders om een voorstel voor een specialismebeschrijving op te stellen op basis van de criteria voor erkenning van een specialistentitel. Als aan de criteria voor een specialismebeschrijving voldaan lijkt te worden, zullen de beroepsverenigingen vervolgoverleggen organiseren tussen beroepsverenigingen, opleiders, het CSGP van de FGzPt en het ministerie van VWS. Zij zullen zich er hierbij voor inspannen dat met een open blik gekeken wordt naar voorstellen voor specialismen die niet op de ggz gericht zijn.

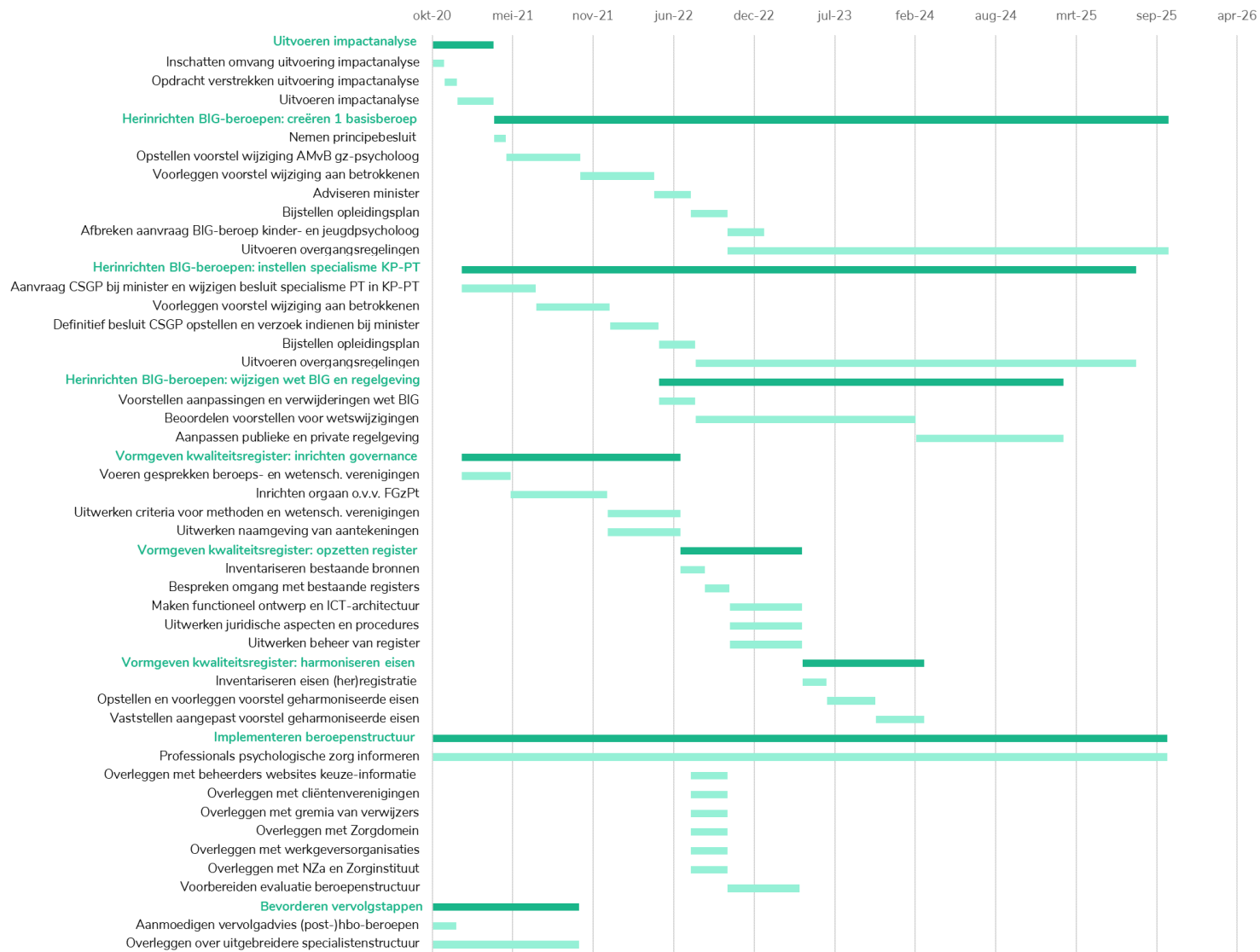
Tabel 1 Overzicht van uit te voeren activiteiten met per activiteit de trekker en de verwachte doorlooptijd

Overkoepelende activiteit	Hoofdactiviteit	Activiteit	Trekker(s)	Verwachte doorlooptijd
Uitvoeren impactanalyse	Vorbereiden impactanalyse	Inschatten omvang uitvoering impactanalyse	SiRM op verzoek van huidige stuurgroep	Oktober – november 2020
	Vorbereiden impactanalyse	Opdracht verstrekken uitvoering impactanalyse	NIP, NVGzP, NVP	November – december 2020
	Uitvoeren impactanalyse	**Later in te vullen**	**Later in te vullen**	December 2020 – maart 2021
Herinrichten BIG-beroepen	Besluitvorming voor herinrichten BIG-beroepen	Nemen principebesluit o.b.v. advies, roadmap en impactanalyse	Minister voor Medische Zorg	Maart – april 2021
	Creëren van één basisberoep	Opstellen voorstel wijziging algemene maatregel van bestuur voor de gz-psycholoog	CSGP met NIP, NVGzP en NVP	April – oktober 2021
	Creëren van één basisberoep	Voorleggen voorstel voor wijziging aan betrokkenen	CSGP	Oktober 2021 – april 2022
	Creëren van één basisberoep	Adviseren minister	CSGP	April – juli 2022
	Creëren van één basisberoep	Bijstellen opleidingsplan	CSGP o.b.v. advies HCO gz-psycholoog in samenspraak met HCO PT en hoofd-opleider NIP K&J register	Juli – oktober 2022
	Creëren van één basisberoep	Afbreken aanvraag om de beroepstitel kinder- en jeugdpsycholoog als BIG-beroep te erkennen	Ministerie van VWS na verzoek NIP	Oktober 2022 – januari 2023
	Creëren van één basisberoep	Uitvoeren van de overgangsregelingen	Door VWS benoemde commissie	Oktober 2022 – oktober 2025
	Instellen van specialisme KP-PT	Indienen aanvraag bij minister en wijzigen besluit specialisme KP in besluit specialisme KP-PT	CSGP	Januari – juli 2021
	Instellen van specialisme KP-PT	Voorleggen voorstel voor wijziging aan betrokkenen	CSGP	Juli 2021 – januari 2022

Overkoepelende activiteit	Hoofdactiviteit	Activiteit	Trekker(s)	Verwachte doorlooptijd
	Instellen van specialisme KP-PT	Definitief besluit opstellen en verzoek voor instemming met besluit voorleggen aan minister	CSGP	Januari – mei 2022
	Instellen van specialisme KP-PT	Bijstellen opleidingsplan	CSGP o.b.v. advies HCO KP in samenspraak met HCO PT	Mei – Augustus 2022
	Instellen van specialisme KP-PT	Uitvoeren van de overgangsregelingen	Door CSGP benoemde commissie	Augustus 2022 – augustus 2025
	Wijzigen wet BIG en regelgeving	Voorstellen aanpassing en verwijdering van artikelen in de wet BIG aan ministerie van VWS	Beroepsverenigingen	Mei – augustus 2022
	Wijzigen wet BIG en regelgeving	Beoordelen voorstellen voor wetwijzigingen	Tweede en Eerste Kamer	Augustus 2022 – februari 2024
	Wijzigen wet BIG en regelgeving	Aanpassen publieke en private regelgeving	Beroepsverenigingen, CSGP, ministerie van VWS in afstemming met betrokkenen	Februari 2024 – februari 2025
Vormgeven van kwaliteitsregister met aantekeningen	Inrichten governance	Voeren van aantal gesprekken om samen de hoofdlijn neer te zetten voor de governance van het landelijke kwaliteitsregister en de aantekeningen	NIP, NVGzP, NVP i.s.m. wetenschappelijke verenigingen (WV'en)	Januari – mei 2021
	Inrichten governance	Inrichten van een orgaan onder verantwoordelijkheid van de FGzPt	NIP, NVGzP, NVP i.s.m. WV'en	Mei – december 2021
	Inrichten governance	Uitwerken van de criteria waaraan methoden en WV'en moeten voldoen om in aanmerking te komen voor een aantekening.	Onafhankelijk orgaan	December 2021 – juni 2022
	Inrichten governance	Uitwerken van de naamgeving van de aantekeningen voor BIG-professionals en de samenhang met de titels die wetenschappelijke verenigingen aan niet-BIG-professionals toekennen	Onafhankelijk orgaan i.s.m. andere beroepsverenigingen	December 2021 – juni 2022
	Opzetten van het kwaliteitsregister	Inventariseren van bestaande bronnen die het landelijk kwaliteitsregister kunnen vullen	NIP, NVGzP, NVP i.s.m. WV'en	Juni – augustus 2022
	Opzetten van het kwaliteitsregister	Bespreken of en zo ja op welke manier bestaande registers blijven bestaan naast het landelijk kwaliteitsregister	NIP, NVGzP, NVP i.s.m. WV'en	Augustus – oktober 2022

Overkoepelende activiteit	Hoofdactiviteit	Activiteit	Trekker(s)	Verwachte doorlooptijd
	Opzetten van het kwaliteitsregister	Maken van functioneel ontwerp en de ICT-architectuur van het kwaliteitsregister	Externe partij	Oktober 2022 – april 2023
	Opzetten van het kwaliteitsregister	Uitwerken van juridische aspecten van een openbaar kwaliteitsregister en de bijbehorende procedures	NIP, NVGzP, NVP i.s.m. WV'en	Oktober 2022 – april 2023
	Opzetten van het kwaliteitsregister	Uitwerken hoe het (dagelijks) beheer van het landelijk kwaliteitsregister eruit ziet	NIP, NVGzP, NVP i.s.m. WV'en	Oktober 2022 – april 2023
	Harmoniseren eisen (her)registratie	Inventariseren van registratie en herregistratie eisen voor de verschillende aantekeningen	NIP, NVGzP, NVP i.s.m. WV'en	April – juni 2023
	Harmoniseren eisen (her)registratie	Opstellen van voorstel voor geharmoniseerde eisen en voorstel voorleggen aan het onafhankelijk orgaan	NIP, NVGzP, NVP i.s.m. WV'en	Juni – oktober 2023
	Harmoniseren eisen (her)registratie	Voorstel voor geharmoniseerde eisen becommentariëren en aangepast voorstel vaststellen	Onafhankelijk orgaan	Oktober 2023 – februari 2024
Implementeren beroepenstructuur in de praktijk	Bekendheid genereren en draagvlak creëren	Professionals in de psychologische zorg informeren over het proces van herinrichting van de BIG-beroepen en het vormgeven van het landelijk kwaliteitskader en de aantekeningen.	NIP, NVGzP, NVP	Continu
	Bekendheid genereren en draagvlak creëren	Met de beheerders van websites met keuze-informatie voor cliënten en naasten, bespreken of en zo ja welke mogelijkheden er zijn om het advies te communiceren	NIP, NVGzP, NVP	Augustus 2022 – februari 2024
	Bekendheid genereren en draagvlak creëren	Met MIND, Patiëntenfederatie Nederland en andere relevante cliëntenverenigingen bespreken welke mogelijkheden er zijn om het advies aan cliënten en naasten te communiceren	NIP, NVGzP, NVP	Augustus 2022 – februari 2024
	Bekendheid genereren en draagvlak creëren	Contact opnemen met de LHV, het NHG en InEen voor de communicatie richting huisartsen en met Jeugdzorg Nederland en de VNG voor de communicatie richting verwijzers in het jeugddomein	NIP, NVGzP, NVP	Augustus 2022 – februari 2024
	Bekendheid genereren en draagvlak creëren	Overleggen met Zorgdomein om na te gaan of het landelijk kwaliteitsregister daaraan gekoppeld kan worden	NIP, NVGzP, NVP	Augustus 2022 – februari 2024
	Bekendheid genereren en draagvlak creëren	In gesprek gaan met de Nederlandse ggz, Jeugdzorg Nederland en de VNG over de communicatiemogelijkheden richting werkgevers	NIP, NVGzP, NVP	Augustus 2022 – februari 2024

Overkoepelende activiteit	Hoofdactiviteit	Activiteit	Trekker(s)	Verwachte doorlooptijd
	Integreren in bekostiging en afspraken over rolverdeling	Contact opnemen met de NZa over tot welke wijzigingen de geïmplementeerde nieuwe beroepenstructuur zou moeten leiden in de 'prestatiestructuur' en de 'veldnorm' van het zorgprestatie-model	NIP, NVGzP, NVP	Augustus 2022 – februari 2024
	Integreren in bekostiging en afspraken over rolverdeling	Contact opnemen met het Zorginstituut om te bezien op welke kwaliteitsproducten het (geïmplementeerde) advies impact heeft	NIP, NVGzP, NVP	Augustus 2022 – februari 2024
	Vorbereiden evaluatie	Uitwerken hoe de peiling over het effect van de nieuwe beroepen-structuur die iedere drie tot vijf jaar zou moeten plaatsvinden eruit ziet	NIP, NVGzP, NVP	Februari – augustus 2024
Bevorderen vervolgstappen in verduidelijken beroepenstructuur	Aanmoedigen vervolgadvis (post-) hbo-beroepen en onderlinge aansluiting	Aanmoedigen vertegenwoordigers van (post-)hbo-beroepen om vorm te geven aan vervolgadvis (post-)hbo-beroepen en onderlinge aansluiting van beroepenstructuren	Opstellers advies met vertegenwoordigers (post-)hbo-beroepen	Oktober – december 2020
	Bevorderen draagvlak voor uitgebreidere specialistenstructuur	Overleg organiseren met hoogleraren en hoofdopleiders die aanleiding zien om een specialismebeschrijving voor een werkgebied op te stellen en hen stimuleren een voorstel voor een specialismebeschrijving op te stellen	NIP, NVGzP, NVP	Oktober 2020 – januari 2021
	Bevorderen draagvlak voor uitgebreidere specialistenstructuur	Vervolgoverleggen organiseren tussen beroepsverenigingen, opleiders, CSGP en ministerie van VWS voor werkgebieden die aan criteria voor een specialismebeschrijving lijken te voldoen	NIP, NVGzP, NVP	Januari – oktober 2021

Figuur 1. Schematische weergave van doorlooptijden activiteiten

